

Segn og Tale

Oslo

Innhold:

Samarbeid . Landsmøtets program . Maraton-
årsmøter . Velkommen til «Spennings land».
En drøm blir til virkelighet . Lærer-mangelen.
Personalia . Sjakk . Døves Idrettsverden m. m.

Nr.

4 ✓

28. februar

1953

Olav Ringdal

Skipsrederi

OSLO

Konfektionsfabriken

Norge A.s KO — FA — NO

Kåper & Drakter - Sport

DRAMMEN

Skal De ha komfyr?

Kjøp da

PLATE- OG MAGASINKOMFYRER

Skriv til oss

eller vend Dem til våre forhandlere

SARPSBORG JERNINDUSTRI

PEDER BRAUT A/S
SARPSBORG

A.s Tønsberg Reperbane

Tønsberg

NORSK JUNGNER

Akkumulatorfabrik A.s

OSLO — HALDEN

A.s Thor Dahl

Skipshandel

SANDEFJORD

Kulelagre

Delte rullelagere

Glidelagere

Ingeniørforretningen Atlas A/s

Sentralbord 42 71 61

Øvre Vollgate 7

OSLO

A.s Den norske

Papirfiltfabrik

DRAMMEN

Peder Bærrum A.s

ALT I BYGNINGS-
ARTIKLER

Tlf. 42 12 09 - 42 33 45

Nedre Vollgate 14

OSLO

Tegn og Tale

Nr. 4 - 1953 - 34. årg.

Forbundsformann: Nils Gjerstad, Hollendergaten 9, Bergen
Redaktør: Thorbjørn Sander, Møllendalsvn. 17, Bergen
Red.-sekretær: Haakon Zapffe, Akersgt. 45, Oslo.

Samarbeid

Gode resultater, arbeidsglede, framgang og trivsel er noe som følger i det gode samarbeids spor. Man skulle derfor tro at samarbeidsviljen sto i blomst innen alle våre organer, men det er dessverre ikke slik. Jeg tenker i denne forbindelse på samarbeidet mellom våre foreninger, som for de flestes vedkommende nå er svært dårlig. Skulle det ikke være mulig å få noe positivt ut av et samarbeid mellom to eller flere av våre døveforeninger, hvis avstand fra hverandre ikke er for stor og utgiftene for avskrekkende?

For noen år siden tok jeg opp spørsmålet om et bedre og mere intimt samarbeid mellom foreningene i Oslo og Drammen. Svaret fra styret i Oslo-foreningen var absolutt oppmuntrende, og jeg gledet meg til det forestående samarbeid. Dessverre gled dette forsøket ut i sanden, og resultatet ble altså lik null. Grunnen til dette skal jeg ikke komme inn på. Men selv om det ikke lykkedes den gangen, bør ikke tanken oppgis. Tvert i mot bør vi gå inn for å utvide samarbeidet til å omfatte Skien og Telemark, Vestfold, Østfold, muligens også Hamar. Nå kan vel dette være litt av et økonomisk spørsmål, men fellesreiser med buss er løsningen! Det er både rimelig og hyggelig. Således kom en bussreise vi hadde i sommer til Asgårdstrand på 9 kroner pr. person, og da disponerte vi bussen fra kl. 9 morgen til kl. 21. Beløpet er ikke stort mere enn det man gir ut ved en alminnelig kaffefest.

Ved en eventuell bespisning under et slikt fellesarrangement, bør kontingenten fastsettes i henhold til reiseutgiftene, slik at de som har lang reise får lav kontingent. Derved utjevner man de økonomiske utlegg! Dette er etter min mening en sak foreningene bør vie oppmerksomhet, da man på denne måte kan være sine medlemmer behjelpelig med å komme ut og høste nye impulser, altså litt av en sosial oppgave for foreningene. Oftest er det bare de som er særlig godt økonomisk stillet som har råd til å delta på arrangements utenbys. Ved fellesarrangements kan de fleste være med! Jeg tror forslaget er verd å diskuteres. Dette gjelder ikke bare på Østlandet, men alle steder hvor foreningene har mulighet for et samarbeid.

Vi står nå foran et landsmøte hvor reisen er lang og kostbar. Her gjelder det å samarbeide slik at reisen kan bli gjort på billigste måte av flest mulig. Nå er det jo slik at ikke alle medlemmer kan regnes med som landsmotedeltakere, og da kan det bli vanskelig å fylle alle plasser i en buss, særlig for de små foreninger. Ved samarbeid mellom foreningene vil man muligens kunne hjelpe flere til en Nordlands-tur, fordi det blir billigere, og ikke minst fordi man får hyggelig reise følge den lange veien. Vi skylder nordlendingene å gjøre vårt beste for at flest mulig døve blir å finne som deltakere ved landsmøtet i Bodø! Foreningsledere! Knytt kontakt med hverandre!

Sommerstevne på Grenland Ungdomsskole

Skien-Telemark Døveforening skal som kjent arrangere sommerstevne på Grenland Ungdomsskole, antakelig i midten av juni måned. Ungdomsskolen ligger i meget vakre omgivelser, og det er et deilig sted om sommeren.

Arrangøren håper at det er mange som vil finne veien til stevnet, og at de som har lyst til å være med tar dette med i planen for sommeren og altså forbereder seg tidlig. Opphold og nattelosji på samme sted blir billig.

Nærmere program for stevnet vil bli fastsatt i god tid. I neste nummer av Tegn og Tale håper vi å kunne bringe flere opplysninger om stevnet.

Olav Haug

Lars A. Havstads Minnefond

Siste avregning var pr. 31. des. 1952 og viste kr. 3.130,34. Hertil kom årets renter i banken kr. 55,23, så fondet pr. 1. januar 1953 var vokset til kr. 3.185,57

Så sto det stille helt til 27. jan. Da kom det fra Dameforeningen i Utdannelsesfondet » 10,00 med unnskyldning for at det denne gang ikke kunne bli mere.

Men så fikk jeg 30. jan. brev fra en som ønsker å være anonym og som sendte 100,— med uttrykkelig ønske om at det skulle settes inn på bankboken i dag, 3. febr., som jo er Havstads fødselsdag.

Og just i dag mottok jeg fra Landsforbundet » 25,00 som honorar for artikkelen av Havstad i »Døves Jul« om »Europas hovedsteder« hvilket beløp også er satt inn på boken idag

Fondet utgjør altså nå kr. 3.320,57 og jeg håper det vil bli ved å vokse, og det ikke altfor langsomt. Alle bidrag, små som store, mottas fremdeles med takk.

Oslo, 3. febr. 1953.
Pilestredet 61.

Henning Dahl.

FORSIDEN

viser denne gang kort og godt: Vinter i Norge.

allerede nå! La de bli et godt og positivt samarbeid mellom foreningene!

Fi — Jo.

Døves kirke i Oslo som pakkesentral for flyktning-hjelpen

I „Dagbladet“ for 10. februar finner vi et meget sjeldent bilde fra Døves kirke i Oslo. Bildet er tatt inne i kirken, og det er nesten bare pakker å se. I bakgrunnen kan en bare se litt av den øverste delen av altertavlen. (Dessverre kan vi ikke få bildet med her i Tegn og Tale).

Hva skal det så bety at Døves kirke er blitt forvandlet til pakke-sentral? Og hvem har funnet på det — hva inneholder pakkene og hvem skal ha dem? — Jo, det er resultatet av klesinnsamlingen til flyktningene i Vest-Berlin. „Dagbladet“ skriver:

— Ja, det å møte det norske folk i en nødsituasjon er overveldende — sier pastor Bonnevie-Svendsen.

Den lille plassen foran Døves kirke i Sofiesgate er fylt av pakker og esker, det er nesten umulig å komme fram. Og *inne* i kirken ville det ikke gå an å holde en gudstjeneste. Alteret og tavlen er fullstendig dekket, pakkene rekker halvveis til taket, unntagen akkurat foran kirkedøren og i midtgangen. Her holder studenter og lotter på med å sortere og ordne, med flinke og raske hender.

Pastor Bonnevie-Svendsen er formann i Kirkens Nødhjelp, og derfor er hoved-sentralen i hans kirke. Innsamlingen til Vest-Berlin har foregått i en uke og avsluttes i dag (10/2). Hvor mange jernbanevogner med pakker det blir tilsammen, vet ikke presten ennå men bare denne dagen blir det nok 3 fulle vognene.

— Vi holder tilbake ulltepper og gummi-støvler. Dem sender vi til Nederland. Alle andre klesplagg går til flyktningene i Vest-Berlin, der er det jo også en slags oversvømmelse av ulykkelige mennesker som hverken har klær, håp eller tro — eller et land de kan bygge opp igjen.

Kvaliteten i klærne har vært god. Folk er snille når deres hjelp trengs virkelig sterkt. Men det ville vært ønskelig om folk hadde vært så omtenkssomme å binde skoene sammen. Her blir det et stort arbeid med å finne de skoene som hører sammen, forteller pastor Bonnevie-Svendsen.

Pakkeinnsamlingens sluttresultat ble ca. 70 000 kg klær og skotøy!

Norske Døves Landsforbunds landsmøte

i Bodø 9.—12. juli 1953

Styret i Norske Døves Landsforbund har bestemt at kommende landsmøte blir avholdt i Bodø i dagene 9.—12. juli 1953. Salten kristelige Døveforening står som arrangør for dette stevne, som tenkes avholdt etter følgende program:

Ankomstdag: Torsdag 9. juli.

Torsdag 9. juli kl. 18: Gudstjeneste.

Kl. 20: Velkomstfest på Bodø Turistforenings hytte. Aftensmat.

Fredag 10. juli: Formiddag og ettermiddag forhandlingsmøter. — Om aftenen tur til Saltstraumen.

Lørdag 11. juli: Formiddag og ettermiddag forhandlingsmøter og foredrag.

Kl. 19: Avslutningsfest.

Søndag 12. juli: Eventuelt. Avreise.

Stevnets kontingent er satt til kr. 30,—. Denne innbefatter både fest på Turisthytta og avslutningsfesten. Anmeldelsesfristen for dette stevne er satt til 15. juni. Alle anmeldelser bør gå gjennom de respektive foreninger, hvor det finnes slike, eller til *frøken Aslaug Botten, Sjøfartsbygningen, Bodø, direkte*. Vi gjør oppmerksom på at dette stevne blir avholdt i den aller travleste turisttiden, og betingelsen for at stevnet kan bli avviklet mest mulig tilfredsstillende, er at deltakerne er presise med innmeldingene. Dette vil lette innkvarteringen. Likeså bør det ved innmeldingen bli opplyst om en vil ha hotellplass eller bli innkvartert på Bodø Folkeskole. I siste tilfelle må en ta med sovepose og lakener. Glem heller ikke toalettsaker. Videre er det ønskelig at deltakerne varsler om de vil være med på bussturen til Saltstraumen, slik at en kan skaffe busser.

Hovedkomitéen:

Olaf Foss, formann, Hans Stemland, Ludvik Nilsen, Andreas Einarsen, Henny Einarsen.

Festkomité:

Henny Einarsen, Bjørg Rasmussen, Dagny Karlsen.

Innkvarteringskomité:

Aslaug Botten, pastor Stokke, Andr. Einarsen.

Stevnets sekretær: Fru Elsa Thomassen.

Samtlige komitéer ønsker deltakerne hjertelig velkommen til stevnet.

For de arbeidsledige

For tiden regnes det med å være 30 000 arbeidsledige i Norge, og en del av disse er naturligvis døve. Arbeidsledigheten har vært følsom for mange døve, kanskje verst for skredderne, men heldigvis har de fleste fått arbeid igjen. Det pleier jo også erfaringsmessig å være en del ledighet ved årsskiftet.

Fra vår kommisjonær i Stavanger har vi mottatt et forslag til de midlertidig arbeidsledige døve om å ta arbeid som sildelossere eller annet arbeid i forbindelse med silde-sesongen. I Haugesund trenges det f. eks. flere slike arbeidere, og disse blir godt betalt. Det er ikke nødvendig å gå arbeidsledig når det er nok av annet arbeid få. — For tiden er det ingen arbeidsledige døve i Stavanger, forteller vår meddeler.

Døve skal våkne!

For de fleste døve har det vel vært, eller det er, et stort problem å kunne våkne i rett tid om morgenen. Men oppfinnsomheten er heldigvis stor, og mange har laget seg apparater som utmerket godt klarer å få selv de mest søvnige døve opp om morgenen. Vi vet om flere måter som blir brukt her i Norge. —

I Amerika ser det ut til at de har stått tilbake for oss. De døve der har ligget og dratt seg til middag fordi de ikke har hørt vekkerklokken. — Men nå skal det være slutt! — I Memphis er det laget et alarm-apparat som skal vekke de døve amerikanere om de er aldri så søvnige. Apparatet settes automatisk i gang når det ringer på entrédøren eller vekkerklokken. En hammer slår i gulvet så veggene ryster, og samtidig blinker elektriske lamper i alle værelsene.

— — —
Jo, vi tror nok amerikanerne skal våkne — både døve og hørende. Men vi vil ikke anbefale dette alarm-apparatet for norske døve. Det passer nok bare for dem som har eget hus.

Maraton-årsmøter

11. februar var det tillyst ekstraordinært årsmøte i De Døves Forening, Oslo, for at man skulle gjennomgå et lovforslag. Frammøtet var imidlertid så dårlig at møtet måtte avlyses. På det utdelte sirkulære sto det ikke hvem som hadde utarbeidet lovforslaget, men antakelig var det styret i foreningen.

§ 18 i foreningens lover sier:

»Forslag til endringer i disse lover kan legges fram på årsmøtet. De må dog være innsendt til styret i så god tid at det har vært anledning til å avholde ekstraordinært årsmøte til behandling av forslaget. Før vedtakelse (vedtaking) kreves et stemmeflertall på årsmøtet på 2/3 og da må minst 2/3 av de stemmeføre ha hatt høve å avgi stemme«.

Denne paragraf var ikke foreslått forandret. — Om vi ikke fikk noe møte denne gang, så fikk vi i hvertfall den erfaring at mesteparten av teksten i § 18 kan strykes, og da først og fremst dette om ekstraordinært årsmøte, for det har sikkert ikke noen betydning. Lovforslag kan diskuteres på medlemsmøter, uten at det behøver å stå noe i § 18 om det. Man kan også med fordel skrive i Tegn og Tale om slike ting, og altså diskutere dem der. Hvorfor ikke?

Mitt inntrykk er ellers at det i de siste år har vært tilbøyelighet til rene maraton-årsmøter, som selv de ivrigste av medlemmene må gå trett av. — Som regel er årsmøtet fastsatt til å begynne allerede ved 5-tiden en søndag ettermiddag. Da bør man også klare å bli ferdig utover til kl. 11. Men nei, det kreves vanligvis to eller flere søndager! — Hva kan gjøres for å rette på dette? — Jeg tror det ville hjelpe godt om det ble valgt en dyktig møtedirigent, utenfor styret. Denne dirigenten ville ha gode muligheter for å kunne stoppe talere som bare gjentar ting som er sagt før og som i virkeligheten ikke har noe å si. Han kunne også passe på å klubbe ned de medlemmer som på sin eventyrlige måte finner på å snakke om en hel del ting som ikke har noe å gjøre med de saker som blir behandlet.

Z.

Fra en leser

har vi mottatt et forslag som kan sikre en del bladstoff til Tegn og Tale i mange, ja, alle år framover. Han mener at vi kan presentere alle døve i bladet etter hvert. Altså med bilde, opplysninger om hvilken skole han eller hun har gått på osv. På den måten kunne vi døve lære

hverandre å kjenne meget bedre. Og mange døve vil synes det er morsomt å se igjen sine gamle venner og skolekamerater i bladet.

Vi takker så meget for forslaget. Og det er sikkert at det vil være hyggelig å presentere de døve i bladet på den måten. Men det er vel best å bare ta med de eldre døve, og dette passer igjen best når de fyller runde år, 50-55 60-65 år osv., eller når noen får medalje, feirer sølv- eller gullbryllup osv. Men da må de passe på å sende bilde til Tegn og Tale's redaksjon, for redaktøren kan ikke reise for å fotografere dem.

Vi vil derfor be alle lesere om å være mere oppmerksomme. Når noen av våre døve venner eller kjente feirer jubileum og liknende, må vi passe på å skrive om det til Tegn og Tale og helst sende med bilde. Det koster ikke noe, og bildene blir ikke ødelagt. Vi kan også gjøre dem større eller mindre som vi synes passer i bladet. Men send helst omtale og bilder i god tid. Det er ikke så morsomt å bli gratulert alt for sent.

Viktig sak for døve: Lesing

Redaktøren for et sveitsisk døveblad har rettet et spørsmål til sine døve lesere for å finne ut hva døve liker å lese og hvilke bøker og tidsskrifter døve foretrekker.

En døv i Bern, Sveits, svarte bl. a.: Spørsmålet om en god bok fortjener alles oppmerksomhet. Bøker er særlig viktige for døve. Jeg for min del vil ikke for noen pris slutte å lese gode bøker og tidsskrifter. Hvordan skal vi døve kunne følge med i hva som hender ute i verden og blant oss selv, hvis vi ikke leser om det? Uten lesning ville vårt liv bli fattig og innholdsløst!

Mange døve vil gjerne lese, men de synes det er vanskelig å forstå meget av det de leser, og derfor mister de gjerne interessen. Men det er bare gjennom lesning at døve kan lære seg språket feilfritt. Derfor gir jeg dem dette råd: Les, les og atter les! Det er mange eksempler på at døve som leser flittig er blitt meget flinke til å skrive. — Men det er dessverre så mange bøker som døve har vanskelig for å forstå, og derfor ville det være en stor fordel om de kunne få tak i bøker med enklere og lettere forståelig innhold, kanskje helst bøker som er skrevet spesielt for døve. Da ville sikkert interessen for lesning øke blant døve, og de ville fort lære språket bedre og bedre.

O. Matthes (Onze Vriend)

Velkommen til «*Spenningens land*»

Når de døve i Nord-Norge denne gang har fått den ære og glede å se sine venner som gjester til landsmøtet i Bodø, så er det med spenning og forventning at landsdelen åpner sine bygder og byer og ønsker alle hjertelig velkommen.

Dette er det første landsmøte som Norske Døves Landsforbund har henlagt nordenfor Trondheim. Når vi sier at vi tar imot våre gjester med spenning og forventning, er det mange grunner til dette. Det er spennende fordi Bodø by, som skal være skueplassen for stevnet, er en krigsherjet by, men som nå har reist seg igjen av ruinene. Og jeg har byens ordførers oppdrag å meddele deltakerne at byen vil gjøre sitt aller beste for at stevnet kan bli så vellykket som mulig. Som det første bevis for dette, kan jeg meddele at formannskapet enstemmig har bevilget kr. 3000,— til dette stevne. Likeså har skolestyret stillet byens nye folkeskole til disposisjon for innkvarteringskomitéen. Ellers har vi over alt møtt velvilje og forståelse.

Det er spennende fordi vi også er oppmerksomme på at været spiller en meget stor rolle for vårt stevne. Vi kan oppleve et stevne i regn og ruskevær hvor styggværet fra Vestfjorden kommer inn over oss. Men vi kan også få oppleve noen sommerdager med glitrende sol og varme, slik at folk sydfra må knipe seg i armen og spørre seg selv: Kan en virkelig oppleve slike sommerdager så nær polarsirkelen? Og skulle værgudene smile til oss på en slik måte og la midnattsolen flomme nedover en nypusset by, da vet vi at dette stevne er i sikker havn og vil gå over i historien som et lysende minne for livet.

Vi er også meget spent på selve landsmøtet og da særlig forhandlingene. Det er ikke nok at vi legger en god og festlig ramme om det hele. Vi håper også at selve programmet må by på gode innlegg og idéer som blir til nytte og hjelp for de døve.

Det er blitt sagt at folket i nord er optimister. Optimismen følger ofte dem som lever i spenning fra dag til dag. Det gjør nemlig folket i Nord-Norge i særlig grad. Enten de har sitt arbeide på sjø eller land, er det arbeide som har store usikkerhetsmomenter. Derfor er også landet blitt kalt «*Spenningens Land*». Ofte må de sette livet inn for å livberge seg og sine. Men jo større kamp og spenning, desto større seier.

På vegne av samtlige komitéer som arbeider for dette landsmøtet, vil jeg igjen få ønske alle deltakerne velkommen til dette «*Spenningens Land*».

Lars Stokke

Parti sett fra Bodø.

For 25 år siden

Det henstilles om å tegne bidrag til lære- og arbeidshjemmet «*De Døves Vel*» på Storhamar. I flere år har man samlet inn penger til å sette i gang dette, og nå er eiendom innkjøpt.

Fru Marie Helgesen er valgt til formann i De døves Kvinneforening, Oslo. Sekr. fru K. Riberg.

Det innbys til internasjonal døvekongress i Prag — Tsjekkoslovakia — til sommeren. Oppholdet vil bli meget billig for de norske deltakere, da 1 norsk krone er lik 10 i tsjekkisk mynt. Hotellværelser i klasse 2 vil koste kr. 1,40 til 2,50 i norske kr. Ved fellesbespisningen vil middagen komme på kr. 0,75, mens den på restaurantene koster 80 øre. Reisen fra Trondheim til Prag kommer på kr. 90,—. Forbundsformannen, Johs. Berge, oppfordrer nordmenn til å reise til denne kongress, da Norge ikke deltok i kongressen i Liege 1924 eller i Madrid 1926.

Speiderguttene på døveskolen i Trondheim har hatt speiderleir på døvehytta «*Granly*», og tropp-assistent Alf Olsen skriver og forteller om dette.

(Fra Tegn og Tale februar 1928).

Ja, selvfølgelig —

skriver det danske blad «*Berlingske Tidende*» om dette forslag som gjelder de døves arbeidsforhold og kommer fra Genève, Sveits:

Den internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO) i Genève har framkommet med et forslag til løsning

Forts. side 52

En drøm blir til virkelighet

Vi går alle og drømmer om å vinne det store lodd eller å utrette store ting. Men det blir som regel bare drømmer — de blir aldri til virkelighet. —

Men jeg vil nå fortelle leserne om en drøm som virkelig gikk i oppfyllelse, nemlig drømmen om badstue på De Døves Idrettslags hytte »Granly«. Savnet av badstue har vært stort blant alle som har deltatt i skirenn og sommerkonkurranser her. Og Trondheims døve har derfor gått og drømt om å få en slik.

Den første spede begynnelse til reisning av badstue ble gjort i krigstiden. Da besluttet nemlig idrettslagets styre å kjøpe badstu-ovn. Forslaget ble framsatt av daværende formann Ely Myrvang, som senere skulle komme til å bli drivkraften i det hele. Men så stoppet det hele opp, og ovnen ble stående, år etter år, i en krok i storsalen.

Etter krigen ble saken på ny tatt opp, og igjen var det Myrvang som sto i spissen. Sakte og sikkert begynte »snøballen å rulle«. Vanskelighetene var mange og hindringene store, men framover gikk det. Planene gikk først ut på ombygging av »Granly«, med badstue, vedbod og diverse andre rom i kjelleren. Videre skulle hytta forlenges så det ble plass til scene hvor man kunne framføre skuespill osv. Det ble derfor holdt konkurranse blant medlemmene om det beste utkast til ombyggingen. Det beste forslaget ble innkjøpt. Denne konkurransen ble holdt i krigsårene.

Da badstu-planene, som før nevnt, ble tatt opp igjen etter krigen, ble det oppnevnt et arbeidsutvalg bestående av herrene Ely Myrvang, formann, Arnodd Rønning og Torstein Simonsen, med Harald Westavik som varamann. Planene om ombygging av »Granly« ble oppgitt, da omkostningene ville bli alt for store.

Fra venstre: Westavik, Rønning, Simonsen, Johnsen, Kjosnes og Myrvang. I bakgrunnen »Granly«.

I 1951 ble det holdt ekstraordinær generalforsamling, hvor styret fikk fullmakt til å kjøpe en stuebygning på 2 etasjer til nedrivning. Etter at kjøpet var ordnet, gikk man i gang med rivningen, som ble utført av lagets medlemmer. Samtidig ble graving av tomten hvor badstuen skulle reises, satt i gang.

Det var ikke »bare« disse to arbeider man holdt på med på denne tid. Det ble også gravet grøft og lagt ned vannrør fra brønnen og opp til »Granly«, hvor der ble installert pumpemaskin i kjelleren. Dermed er vannbæring på hytta noe som hører fortiden til. Det nye badstubygget vil også komme til å nyte godt av pumpeanlegget, så når det en gang er ferdig, vil »Granly« og badstubygget fortone seg som et Soria Moria slott. Langveisfarende gjester vil ikke komme til å kjenne seg igjen.

Da de økonomiske løft har vært store og vil fortsette å være det en tid framover, er det satt i gang kronerulling, likesom dameavdelingen har vært flinke til å samle penger til formålet.

Sommeren 1952 kom bygget under tak, og gleden var stor hos alle som hadde deltatt i arbeidet. Den søndagen taket ble ferdig, var nesten 20 mann med i arbeidet. Og på kjøkkenet på »Granly« var damene i full virksomhet med middagen. Så livlig er det lenge siden det har vært på hytta.

Nå gjenstår bare innendørs arbeider, samt bekleddning utvendig. Alle håper at det vil bli ferdiggjort til kommende sommer. Den dagen det hele skal innvies, vil sikkert bli feiret med fynn og klem. Det er særlig 4 som med ekstra glede kan se tilbake på det som er gjort, nemlig herrene Myrvang, Rønning, Simonsen og Westavik.

Jeg vil nå ta leserne med på en rundtur hos arbeidsutvalget. Den første jeg får tak i, er Rønning.

— Du Rønning, har du noe i mot å fortelle hva du mener om den nye tilveksten vi har fått?

— Det vil bli meget lettere angående komité-arbeidet på hytta når vi får ansatt vaktmester der. Alt kjekket blant medlemmene om hvem som skal være vakthavende om søndagene, vil da falle bort.

— Deltok du selv i rivningen av bygningen da den sto på Breidablikk?

— Nei, det arbeidet ble utført av Myrvang, Simonsen og Westavik. Jeg arbeidet sammen med andre av lagets medlemmer på »Granly« med utgraving av tomten og nedlegging av vannrørene. Vi var oppdelt i arbeidslag som arbeidet hver sin søndag.

— Det var jo så at du var utsatt for et uhell under arbeidet. Hvordan hendte det?

— Jeg arbeidet i 2. etasje og skulle hente noen materialer. Bjelkene var glatte, og plutselig mistet det ene benet mitt fotfestet så jeg holdt på å ramle ned i 1. etasje. Heldigvis fikk jeg kloret meg fast, men det ene benet sneiet bort i en bjelke så leggbenet brakk. Bil måtte hentes fra byen, og så bar det avsted til Røde Kors' klinikk. Det hele endte med 14 dagers sykepermisjon.

— Hvordan har samarbeidet med de andre i utvalget vært?

— Det har vært helt utmerket, men jeg har hatt mang en diskusjon med Myrvang.

— Og med lagets medlemmer for øvrig?

— Jo, de har vært arbeidsvillige og hjelpsomme og tatt sin tørn alle sammen.

— Noen spesielle ønsker?

— Det er å håpe at bygget blir ferdig til sommeren. Men om vi klarer det, er vanskelig å si.

— — —

Mitt neste offer blir selveste basen og den selvskrevne leder for bygget, Myrvang. —

Som byggeleder har du vel et og annet å fortelle?

— Da vi kjøpte den gamle stuebygningen på Breidablikk, var vi riktig heldige som fikk den for kr. 2.500,—. Etter størrelsen regnet vi med at den skulle gi plass til badstue og leilighet for vaktmester i 2. etasje. Vi begynte rivningen i begynnelsen av juni 1951, og hele huset var revet og sendt til »Granly« på Solemsåsen innen 20. juni. Så det gikk fort.

— Oppsto det noen vanskeligheter under flyttingen?

— Det er ikke transportvei helt fram til »Granly«, så vi fryktet for at vi skulle måtte bære alle materialene det siste stykket. Det ville ha gitt oss atskillig merarbeid, da materialene tilsammen utgjorde 10 billass. Han som kjørte, Kåre Hårstad, som er bror til et av lagets kvinnelige medlemmer, brydde seg heldigvis ikke om den vanskelige veien. Han kjørte helt fram, og vi er ham stor takk skyldig. Ellers vil jeg si at samarbeidet i arbeidsutvalget har vært det aller beste. —

— Har du inntrykk av at medlemmene er interessert i badstuen?

— Ja, interessen er i orden. Badstuen vil jo avhjelpe et lenge følt savn, og når den står ferdig, får vi håpe at idretten vil få et oppsving innen laget. Den har nå ligget nokså lenge i dødvanne. — Ellers vil jeg si at medlemmene har gjort stor innsats i forbindelse med tomte- og grøftegraving.

Man er kommet til 2. etasje. Fra venstre: Myrvang, Simonsen, Kjosnes og Johnsen.

— Hva er ditt framtids-ønske i denne forbindelse?

— At badstuen vil bli til glede og nytte for medlemmene og andre besøkende. De økonomiske byrder har vært store, og de vil en tid framover fortsette å være det, men jeg er optimist. Og husk at dette antakelig blir den første badstue i døves eie i Norge!

— Ja, Myrvang, du skal ha takk for denne gang — og så håper jeg at du holder meg underrettet om hvordan det går.

— — —

Og så har vi Simonsen:

— En store glede er blitt meg forunt. Endelig har vi fått en badstue under tak. Sunnhet og helsemessige hensyn er mitt første bud. Jeg er glad for at jeg fikk være med fra begynnelsen, og jeg ønsker at badstuen må bli til glede for alle.

— Ditt inntrykk av medlemmenes interesse for saken?

— Det er beklagelig at flere av medlemmene har vist så liten interesse for badstuen under oppførelsen, men håper at de nå er kommet på bedre tanker. Ellers har jeg bare godt å si om dem som har vært med. Særlig vil jeg takke de andre i arbeidsutvalget for godt samarbeid, og jeg håper at det vil fortsette.

— Vel, vel. Takk for denne gang, Simonsen!

— — —

Og så er vi kommet til sistemann i kvartetten, Westavik.

— Du er jo bygnings-kyndig og med i arbeidsutvalget for badstuen. Har det vært vrient mange ganger?

— Ja, det skal være visst! Laftingen og lappingen av tømmeret fra grunnmuren og hele veien oppover f. eks. Enkelte av stokkene var nemlig råtne og måtte byttes ut. Det gikk ikke så fort i

Lærer-mangelen ved døveskolene

Kan mangelen avhjelpes ved å gi døve adgang til dovelærer-eksamen?

Hvem skulle ha større forutsetning for å kunne undervise døve barn enn de døve selv? Hvem forstår vel de døve barna bedre og kan bedre sette seg inn i deres tankegang enn de som selv er døve? Ingen! — Og allikevel er de døve hindret i å få lov til å hjelpe sine skjebnefeller. De er utestengt fra å kunne få stillinger som lærere ved våre døveskoler. —

begynnelsen, men ettersom vi kom høyere, gikk det fortere.

Men nå, ærede leser, begynner du vel å tenke på hvor i all verden det blir av formannen. Alle foreninger og klubber har jo en formann, så vel også De Døves Idrettslag i Trondheim. — Ja da, men hva idrettslagets formann, H. Hj. Otnæs, har å fortelle, må nok dessverre vente med å komme på trykk. Det var ikke mulig å få ham med på den knappe tiden jeg hadde. *Eråk.*

Ja, selvfølgelig . .

Forts. fra side 49.

av de døves vanskeligheter med å få arbeid. Forslaget minner i høy grad om »Columbi egg«, og det er ganske enkelt: La de døve og tunghørte bli satt til arbeid som blir utført under sterk støy! — Folk med dårlig eller helt ødelagt hørsel kan bedre konsentrere seg om sådant arbeid. De som har normal hørsel lider sterkt under støyende arbeid, mens de døve og tunghørte ikke merker noen ting.

ILO har sendt en rapport om dette til FN, og nå venter man på hva resultatet av denne rapporten vil bli.

— — —
Dette er jo i grunnen ikke noen ny idé. På døvekongressen i Oslo sist sommer ble denne saken nevnt da de døves sosiale forhold ble framlagt. — Dessverre ser det ut til at denne ILO-organisasjonen har forhastet seg. I hvert fall kan de ikke ha hentet opplysninger hos de tunghørte. Vanligvis regnes det med at tunghørte tåler mindre støy enn hørende. Men det er sikkert at de helt døve ikke tar skade av larm på arbeidsplassen, så det er å håpe at døve virkelig vil få førsterett til arbeid i larm-industrien. Kanskje vil det om noen år bli stor konkurranse om å få døve arbeidere på slike steder. Det må vi i hvertfall håpe. Det burde allerede være slik konkurranse idag. Hvem har skylden for at døve ikke er kommet inn i larm-industrien for lenge siden? *Red.*

Hvor er logikken i dette? Hvilken lov er det som legger hindringer i veien for de døves framtidsmuligheter? — Jeg har inntrykk av at det mer er gamle fordommer enn saklighet som her spiller inn!

For en tid siden kom jeg i samtale med en av styrerne ved våre offentlige døveskoler. Denne beklaget seg over at det var vanskelig å få tak i tilstrekkelig lærerhjelp ved døveskolene. Jeg spurte da rett ut: Hvorfor ikke la de døve slippe til?! Jeg begrunnet mitt forslag med at det er flere døve som har tatt eksamen, artium og hvis største ønske er å få ansettelse som lærere i døveskolen. Svaret jeg fikk var det samme som styrerne alltid har henvist til: artikulasjons-undervisningen. — Dermed så det ut til at styreren anså saken avgjort og at det var nytteløst med noen videre diskusjon om den saken.

Jeg mener at svaret er litt for lettvint. Det gir nærmest inntrykk av at man fra det hold gjør sitt beste for å holde de døve utenfor og at døve er uønsket som dovelærere. — Skulle min antakelse vise seg å være feil, ville intet glede meg mere, men jeg føler meg fristet til å spørre: Hva er der fra lærerhold gjort for å hjelpe de døve i deres bestrebelser for å oppnå adgang til ansettelse som lærere ved våre døveskoler? Har døveskolene gått positivt inn for å hjelpe sine tidligere elever? — Jeg lar spørsmålet stå åpent.

Jeg er selvfølgelig klar over at artikulasjons-undervisningen er av meget stor betydning for barna, og at den ikke må fortrenges. Tvert imot mener jeg at sådan undervisning bør bli gitt elevene av de dyktigste spesialister, men det kan da i all anstendighets navn ikke bli drevet artikulasjonsundervisning i samtlige timer på døveskolene. I så fall må den øvrige undervisning bli svært mangelfull, og det tror jeg ikke de døve er tjent med. Det sier seg selv at det hjelper de døve svært lite at de kan snakke nokså bra, dersom de ellers ikke har lært noen ting og ingen ting kan forstå.

Vi lever i en tid da man mer og mer går inn for spesialisering. Vi opplever daglig at de beste resultater blir oppnådd ved spesialisering. Skulle ikke tiden være inne for spesialisering også ved våre døveskoler? Det er først

og fremst når man kommer så langt at de døve vil få sjansen som døvelærere!

Når man ser bort fra artikulasjon og muligens undervisning i grammatikk, skulle en dyktig döv lærer med hell kunne undervise i de øvrige fag! La oss heller ikke glemme at en av pionerene i døveundervisningen her i Norge, Andreas Møller, selv var döv.

Vi har fått Alm skole med undervisning i boklige fag, vi har planer om en høyskole for Nordens døve, vi har døve studenter og døve som leser til eksamen artium — men alt dette må jo være bortkastet når alle veier til en bedre stilling er stengt for de døve. Hvem skulle vel være nærmere enn døveskolene når det her gjelder å vise vei. — Døveskolene bør gå inn for å bevise at døvheten spiller en underordnet rolle — at det er evner, vilje og dyktighet som teller! Det er klart at flere unge døve ville gå inn for boklige fag dersom de fikk visshet for at veien ligger åpen for en sådan stilling. Det ville være et skritt til fram mot målet og en medalje til undervisningen ved døveskolene!

Finn Johansen

† Dødsfall

Tidligere håndgjerningslærerinne og inspektrise ved døveskolen i Trondheim, frk. Kaspara Reiersen, er avgått ved døden.

Frk. Reiersen var meget glad i de døve, og hun fulgte alltid med stor interesse sine elevers ferd og så etter at de var ferdige med skolen. Hun var helt fra begynnelsen med i arbeidet for reising av gamlehjem for døve i Trondheim.

Ole Andreas Olsen, som døde 22. desember. — Bildet kom dessverre for sent til nekrologen i forrige nr.

Vi gratulerer

Håndverksslærer A. N. Haukedalen ved Skådalens døveskole fyller 50 år lørdag 7. mars. Han har vært formann i Hallingdal og Valdres kr. døveforening, formann i De Døves Forening, Oslo, og formann i Døves Bridgeklubb. I 1915 var han med å stifte Oslo Døves Skytterlag, har flere ganger vært lagets formann og i det hele tatt nedlagt et meget godt arbeid innen skytterlaget.

I 1919 ble han ansatt som forretningsfører for N. D. L. og Tegn og Tale, og sammen med daværende forbundsformann Wilhelm Schrøder skaffet han forbundet en solid økonomisk ryggrad. De arbeidet også for å skaffe døve et trykkeri, og i dag er som kjent Døves Trykkeri i Bergen en realitet. Herr Haukedalen er for tiden styremedlem i N. D. L., og ennvidere formann i hovedkomiteen som arrangerer 75 års jubileet for Oslo Døveforening i år.

Ved siden av alt dette får Haukedalen også tid til være aktiv skytter, og hans største bragd i denne gren er vel hans gullmedalje ved Døves Verdensidrettsstevne i København 1949. I sin ungdom var han også en kjent friidrettsmann og tok mange premier.

Z.

Brdr. Andersen & Krussand

Verktøymaskinfabrikk A.s
Telefon 3970 - 4070
DRAMMEN

Ny formann i Oslo

I Tegn og Tale mente for en tid siden en bergenser at de har et av verdens sterkeste 5-mannslag i sjakk. Helge Martinsen, Oslo, mente i nummeret etter at Oslo-gutta muligens er enda bedre. Men denne uttalelsen må ha gått sterkt inn på ham selv, for straks etter trakk han seg tilbake som formann i Oslo-klubben — og la seg ned for å hvile, sa han i sin utmerkete stil med nesen høyt i været. Men først, dessverre, hadde han gjort en av sine største »bokker«. (Det var en gang en søt eldre dame som spurte meg om å »bokke« i sjakk betyr at spillerne hopper bukk over hverandre.) — Helge la ellers godviljen til på årsmøtet og anbefalte Jacob Maureniusson som sin etterfølger. Og dette ble vedtatt — et sjakk-trekk som kan få de verste virkninger! Maureniusson er kjent som »den evige toer«, og dermed — ennå før vi har begynt å tygge på en eventuell lagkamp mot Bergen — har våre sjanser blitt meget mindre. Den nye formannen pleier jo alltid å velge å bli nr. 2, og da kan det lett gå galt i en kamp mot Bergen.

Så gjaldt det å få tak i Maureniusson. Vi bestemte oss til å besøke ham i sjakk-hallen — og nærmet oss forsiktig. Han var sterkt opptatt. En mengde lister og papirer lå spredt ut over bordet, og da det muligens var noe forferdelig viktig han holdt på med, tittet vi først forsiktig over hans skulder. På det første papir vi så, sto det: »Poengtabell for de Olympiske Vinterleker i Oslo 1952«. Maureniusson er som kjent svenskfødt, og Sveriges poeng var understreket med kraftig rød blyant. Han holdt på med å stryke over og legge til, og da vi til slutt varsomt banket ham på skulderen og spurte om noen ord i forbindelse med hans nye stilling som formann i sjakkklubben, svarte han kraftig og ivrig: »Nei, gutt — først må du se det-

te«. — Og han viste meg en liste med tips for Vinterlekene for døve i sjakk og ski 1953.

— Jeg har regnet ut, sa Maureniusson, at Sverige i disse siste leker vil få et voldsomt forsprang i poeng. Jeg har tippet nærmest så pessimistisk som mulig — men allikevel — hvis vi f. eks. legger sammen poengene for Vinterolympiaden 1952 — (hørende) — og Vinterlekene 1953 (for døve), så vil Sverige få en solid seier sammenlagt!

Maureniusson var i synlig godt humør, og med en bestemt mine ba han meg få tak i sjakkklubbens årsberetning og andre opplysninger hos sekretæren. Han selv hadde foreløpig andre ting å tenke på.

Z.

Evige toner

er en film som nå vises rundt om i Norge. Den kan kanskje ha stor interesse for døve. Filmen er østerriksk og har Ewald Balser i hovedrollen. Den handler om verdens største komponist, Beethoven. Som kjent ble Beethoven döv.

I anmeldelsen av filmen heter det at den første delen er bra, men den siste delen, der hvor Beethoven mister hørselen og senere er döv, gjør sterkt inntrykk. Filmen blir betegnet som en stor-film. Døve bør kanskje se den, selv om det først og fremst er en musikk-film.

Forskole i 50 år

Forskolen for døve i Göteborg kunne 1. september i fjor feire 50 års jubileum. Svenskene er altså lenger foran oss i Norge enn vi trodde med hensyn til forskoler for døve. Men naturligvis har ikke undervisningen ved skolen i Göteborg vært like effektiv hele tiden. Det er blitt utført mange eksperimenter og mange forbedringer i undervisningen av små døve barn. Man regner med at 75% av elevene som er utgått fra skolen har vært døve, og disse er senere gått over i døveskolene. Det er først og fremst frk. Annie Koch som har æren for de resultater som er oppnådd ved skolen. Hun var bestyrerinne fra 1902 til 1940.

Sverige leder foreløpig med 50 år foran Norge. Det blir litt av en jobb å ta igjen forspranget. Her trengs skippertak!

Pedersens Lito

Trygve B. Pedersen A.s

Spesialist i plakater
Linstowsgt. 1
Tlf. 33 04 11 - 33 04 23
OSLO

Ola Moon, 49-åringen som ga ungdommen juling i Linnerudkollen

sender en hilsen til alle de tusener av døve som sitter i sine hjemland. Vi skal gjøre vårt beste for at lekene skal bli et verdig ledd i det internasjonale sportslige samarbeid mellom døve, og at de må tjene til å styrke det vennskapelige forhold mellom alle land. Til slutt må jeg få den ære å be CISS's president, Rubens Alcais, åpne lekene."

CISS' president, E. Rubens Alcais, holdt derpå en kort tale og erklærte lekene for åpnet, hvorefter de deltakende lands flagg langsomt ble heist. Til slutt heiste veteranen og seierherren fra så mange skirenn, *Ola Moon*, lekenes emblem og avla den høytidelige eden.

Kort etter gikk starten i 15 km langrenn.

II. Internasjonale Vinteridrettsleker for Døve

Hopp og kombinert norske parade-øvelser. Norge leder.

De første gullmedaljene til Lethola, Finland - Zingerle, Østerrike - Ola Moon og Finn Gjøn, Norge

Været var ikke akkurat slik en hadde ønsket til åpningen av Vinterlekene, da man 20. febr. møtte frem på Linnerudkollen. Det var overskyet, og en sur vind fra nord gjorde sitt beste for å legge en demper på stemningen. Likevel kan en si at stemningen var på topp. Gamle venner møttes og snakket om sist — sjansene for de som skulle starte ble drøftet. — Så ble det plutselig stille. Et hornsignal varslet at åpningen av lekene skulle ta til. Formannen i arrangementskomitéen, Fr. M. Tenden, steg opp på talerstolen og holdt følgende tale:

„Mine damer, herrer og sportskamerater. Som arrangør av de II. Internasjonale Vinterleker for døve, har vi den ære og glede å ønske alle sammen fra de representerte 9 land, hjertelig velkommen til Norge.

Vi sender våre tanker til de andre aktive deltakere som holder til på Norefjell og som vi skal være sammen med igjen søndag. Og vi

For en som på mange år hverken har deltatt i eller overvært langrennskonkurranser, virket de startendes åpningsfart virkelig imponerende. Undertegnede husker så godt hvordan man i „gamle dager" tok det med ro ved starten og senere øket tempoet ettersom krefter og kondisjon tillot det. Denne gang var det så helt annerledes. Deltakerne i 15 km ved Vinterlekene for døve 1953 satte opp et slikt tempo ved starten at det var utrolig at de hadde 15 km foran seg. Det gikk oppover Linnerudåsen så snospruten sto. Det ble dessverre ikke anledning til å overvære innkomsten. Men resultatene forteller om klar finsk seier. At den finske seieren skulle bli 3-dobbelt, var vel ikke ventet, og det er også mulig at resultatene var blitt en god del annerledes dersom løypen hadde vært bedre oppmerket. Norges største håp her, Finn Gjøn, gikk f.eks. to ganger feil. Men vi tror at den finske seieren var retferdig nok. De finske

Sev. Dahl's Assurancekontor A.s

Solplassen 1

Tlf. sentralbord 41 68 30

Tegner all slags assurance

ILDEFAST OG SYREFAST MURING

Kongens gate 2 - Oslo Postboks 53 - Tlf. 41 03 46

løpere lot til å være mer gjennomtrengt enn de øvrige. Res.:

15 km langrenn, spesielt, start og innkomst på Linnerudkollen.

1. Antero Lethola, Finland	54,18
2. Arvo Myllyoja, Finland	55,45
3. Pauli Leikas, Finland	56,40
4. Evert Henriksson, Sverige	56,59
5. Asbjørn Kjosnes, Norge	57,01
6. Ragnvald Hangenholen, Norge	57,21
7. Reino Sandholm, Finland	58,16
8. Svenn Bäckmann, Sverige	58,40
9. Oscar Lindmann, Sverige	59,18
10. Arthur Johnson, Sverige	59,24
11. Helge Sillren, Sverige	1,00,03
12. Finn Gjoeen, Norge	1,01,12
13. Paavo Hautunen, Finland	1,02,40
14. Andreas Ernesjø, Norge	1,02,46
15. Frits Olofson, Sverige	1,02,50
16. Per Sikko, Norge	1,04,48
17. Gunnar Løvskeid, Norge	1,05,42
18. Slavko Kolaric, Jugoslavia	1,11,30
19. Emil Potocnik, Jugoslavia	1,15,31

15 km kombinert.

1. Asbjørn Kjosnes, Norge	57,01
2. Finn Gjoeen, Norge	1,01,12
3. Per Sikko, Norge	1,04,48
4. Gunnar Løvskeid, Norge	1,05,42

Det gis 10—6—4—3—2—1 points for 1. til 6. plassering. Men bare de 3 beste fra hvert land blir tatt med ved poeng-ut-regningen. Etter 15 km langrenn leder Finland med 20 p. Sverige og Norge har hver 3 p.

Z.

Utfør-rennet på Norefjell ble en norsk skuffelse. Vår favoritt, Hans Lie, hadde brukket en ski dagen i forveien, og han stilte følgelig opp med flunkende nye — og uvante — ski. Dette kostet ham etter all sannsynlighet gullmedaljen. Det ble hele 3 fall for ham, men likevel klarte han tredjeplassen. Hans Zingerle, Østerrike, vant imidlertid klart, og det vil nok bli store vanskeligheter for Lie å ta ham igjen.

Arrangementets leder, Fr. M. Tenden.

i den kombinerte klasse når slalåmrennet skal gå. Res.:

1. Hans Zingerle, Østerrike	3.38.3
2. Anton Kogovsek, Jugoslavia	3.53.9
3. Hans Lie, Norge	3.54.9
4. Max Angermayer, Østerrike	4.08.9
5. Franz Wolf, Østerrike	4.10.9
6. Herbert Schets, Østerrike	4.13.5
7. Erwin Oxler, Tyskland	4.13.8
8. Josef Burgraf, Jugoslavia	4.16.2
9. Trygve Hansen, Norge	4.21.9
10. Hugo Haubner, Østerrike	4.27.0
11. Erwin Willerer, Tyskland	4.31.6
12. Invald Sinnes, Norge	5.04.6
13. Gustav Eger, Tyskland	5.46.1
14. Georg Scholz, Tyskland	6.03.1
15. Friedl Ringler, Østerrike	6.20.7

Østerrike		15 p.
Jugoslavia		6 p.
Norge		4 p.
Tyskland		1 p.

Kombinert renn, Linnerudkollen 22. feb. 1953:

1. Finn Gjoeen, Norge	286,9 p.
2. Per Sikko, Norge	285,4 p.
3. Asbjørn Kjosnes, Norge	273,8 p.
4. Gunnar Løvskeid, Norge	273,0 p.
5. Emil Potocnik, Jugoslavia	199,6 p.

Norge — 20 p.
Jugoslavia — 3 p.

Aktieselskabet

Tofte Cellulosefabrik

Oslo

**A.s Rødskog Brug & Guldlistefabrik
Gulskogen**

TELEFON DRAMMEN
SENTRALBORD 5090

Spesielt hopprenn:

1. Ola Moen, N. (50,5—49,5)	146,7 p.
2. Per Sikko, N. (50,5—50,5)	145,7 p.
3. Finn Gjøen, N. (47—49,5)	137,9 p.
4. G. Løvskeid, N. (46,5—46,0)	135,7 p.
5. Per Byvold, N. (46—49)	135,3 p.
6. Brynjulf Dammen, N. (42—42)	124,9 p.
7. Erik Andresen, N. (44—43)	121,5 p.
8. Asbjørn Kjosnes, N. (38—38)	113,8 p.
9. Florian Kotnik, J. (33—30)	94,1 p.
10. Emil Potocnik, J. (26—28,5)	88,1 p.

Norge — 20 p.

Jugoslavia — 5 p.

Sammenlagt poengsum etter de 4 første øvelser:

1. Norge	47 p.
2. Finland	20 p.
3. Østerrike	15 p.
4. Jugoslavia	14 p.
5. Sverige	3 p.
6. Tyskland	1 p.

Sluttkampen vil antakelig bli et knivskarpt oppgjør mellom Finland og Norge. Finland vinner sikkert stafetten og i 30 km kan det bli ny finsk 3-dobbelt seier. Hans Lies slalåm blir kanskje avgjørende.

Kronerullingen

til Norges Døves Idrettsforbunds representasjonsfond fortsetter. Siden forrige kvitteringsliste er inkommet:

Har betalt kr. 2,—:

Og utfordrer:

Harry Landén

Alf Olsen

Håkon Karlsen Wilb. Martinsen, Harald Bølstad

H. Zapffe

Kåre Jakobsen

Nils Vikene

Hj. Otnæs, Ottar Martinsen

Johan Larsen

Arne Peterson

Andor Arnesen

Batho Kåper

BACHE & THORESEN

Konfeksjonsfabrikk

HALDEN

Per J. Lindgaard

Rosenkrantzgt. 20

OSLO

Rolf Nyberg

Margit Bølstad

Kari Dammen

Ellen Wroldsen

Leif Åsen

Margit Bølstad.

Kari Dammen

Ellen Wroldsen

Eva Herland.

Jan Refsahl, Per Byvold.

Leif Johnsen, kasserer.

Bok av døv

En velkjent døv svenske, Lars Johansson Bjørn, som også var representant ved kongressen i Oslo, har gitt ut en bok om biavl, «50 år som biavlere». Boken er blitt meget godt mottatt av svenske biavlere, det forteller en rekke brev som forfatteren har mottatt og som er gjengitt i en reklamebrosjyre som vi har fått anledning til å se. Brosjyren har også bl. a. et bilde av forfatteren med en hel bisverm på nakken.

Frelsesarmeens fest for døve i Oslo, ble avholdt lørdag 17. januar. En mengde døve hadde fått innbydelse til festen, som ble meget vellykket. Kommandøren for Frelsesarmeen var til stede, samt pastor Skollerud, styrer Langåker og personalet ved Skådalen døveskole.

Tegn og Tale

utgis av Norske Døves Landsforbund. Bladet utkommer 2 ganger i måneden og årskontingent er kr. 5.—, som betales forskuddsvis direkte til bladets adresse, Møllendalsveien 17, Bergen, postgironr. 13691, eller til kommisjonærene. I utlandet koster bladet kr. 9.— pr. år.

Redaktør: Thorbjørn Sander

Forretningsfører: Døves Trykkeri A.s

Kommisjonærer:

Nils Gjerstad, Hollendergt. 9, Bergen.

Håkon Hj. Otnæs, Innherredsvn. 86 a, Trondheim.

Jørgen Klovning, Vaulen pr. Stavanger.

Finn Johansen, Skippergt. 32, Drammen.

Kåre Høgfeldt, Boks 211, Kristiansand.

Wilbert Martinsen, Skolegt. 65, Sarpsborg.

Johan M. Dahl, Solbakken, Moelv.

Andreas Kallevig, Kvalavåg pr. Haugesund.

Olav Haug, Herøya skolep., Porsgrunn.

Olaf Foss, Rusåga, Helgeland.

Arne Søraker, Ronglan pr. Levanger

Christen Smith & Co.

H. Heyerdahls gate 1
OSLO
Telefoner: 41 65 71 - 41 64 15
Telegramadr. „Chrissmith“

Ingeniørene

NISSEN og von KROGH

Kronprinsens gate 3
Telefon 41 58 70
Oslo
Elektrotekniske konsulenter
Elektroteknisk laboratorium

Sigurd J. Fagernes

Telefon 1944 - Halden
Gravmonumenter i fineste utførelse.
Tegning og overslag gratis på
forlangende.

Einar Hjortaas

MØBELFABRIKK

Telefon nr. 5. Skjeberg

Blomsterhallen

TØNSBERG

Telefon 2229

Lund & Tallaksen A.s

FREDRIKSTAD

Manufaktur
Konfeksjon
Trikotasje

Fredrikstad Montering Co. & Metallstøperi A.s

Tlf. 1494
Fredrikstad

Nic. Nielsen

Fisken gros
Vippetangen
OSLO

Corneliussen Mek. Verksted

Sandefjord

Brødrene TRÆGDE Drammen

Landbruksmaskinforretning
Centralbord 4880

Titlestad & Hauger

Prinsensgt. 2
OSLO

Rafen & Loennechen

Skipsrederi
Tønsberg

Til Deres tjeneste i alle banksaker

BONDERNES BANK A/S

OSLO

SKIEN — STAVANGER — TRONDHEIM

STØBERI OG MEK. VERKSTED

A. Groth & Co.

Spesialfabrikk for
Lommetørklær og preserver

Halden
Telefon 3399

Klosters Rederi A.s

Bygdøy

Skogbruk

Jordbruk

Tresliperier

Sagbruk og høvleri

Cellulosefabrikk

Papirfabrikk

Mathiesen-Eidsvold Værk

B Ø N

Thorvald Berg

Skipsrederi

Tønsberg

Harald Lyche & Co.

Drammen

Boktrykkeri - Offsettrykkeri

Rotasjonstrykkeri - Bokbinderi - Posefabrikk

Bokforlag - Musikkforlag

A.s Norsk Fjærfabrik

Fjær - Dun

Göteborggt. 33. Tlf. 37 01 06

Staubo & Søn

Skipsmeglere & Assuranceagenter

Telegr.adr. „Staubosøn“
Centralbord 42 69 60
Tollbugt. 28 - Oslo

$\frac{A}{s}$ Strømmens Værksted

Elektrostålverk
Jernbanevognfabrikk
Automobilfabrikk

Magnus Larsen

Etablert 1890

TØNSBERG

Manufaktur - Utstyr

ALBERT BØE

Etabl. 1886 - En gros og en detalj.
Jern, jernvarer, malervarer, bygnings-
artikler, støpegods, rør, kraner, pum-
per, sagbruksreku., sportsartikler, lino-
leum, tapeter.
LARVIK

H. SKRAMSTAD

D R A M M E N

ORAS

Oslo Rørleggerbedrift A.s

Ø. Slottsgt. 29 . O S L Ø
Telefon 41 58 96

G. BLOCK WATNE

SANDNES

V. Torggt. 2 - Telefon 14 088

*Utfører elektriske anlegg
av enhver art*
Bergen

Haugesund Mek. Verksted A.s

Haugesund

*Skipsbygging
Skipsreparasjoner*

A.s Moelven Jernstøperi

Telefon 47 342

Ringtromler — Plogdeler
MOELV

Bolsønes Verft

Innehaver: E. Grønningsæther

SKIPSBYGGERI — PATENTSLIPPER
MOLDE

VERDAL SPAREBANK

Opprettet 1854

Utfører alminnelige bankforretninger

A.s Hommelvik Bruk

Sagbruk - Høvleri og
Kassefabrikk
Trelastforretning
Spedisjon

HOMMELVIKA

Bergens Privatbank

Kontorer:

Bergen - Oslo - Haugesund -
Fredrikstad - Trondheim -
Svolvær

Filialer:

Lillestrøm - Odda - Sandvika -
Sørumsand - Åkrehamn -
Åndalsnes

Theodor Olsens Eftf.

Juveler
Sølv for alle anledninger.

Småstrandgt. 4
BERGEN

Jacob Knudsen

Flygel-, Piano-,
Orgel-fabrikk
BERGEN

Oslo - Stavanger
Grünnlagt 1896

Kristiansands Mek. Verksted A.s

Sentralbord 4400
Telegramadr. «Verkstedet»
Kristiansand S.

Oljefyringsanlegg - planlegging
installasjon - service

Lars Handeland

Sivilingeniør MNIF
BERGEN

Knut Aase Jr.

Trikotasjefabrikk

Lars Hillesgt. 20 - BERGEN

Rønneberg Hansen & Co.

Edv. Stormsgate 5
OSLO

Brødrene Sørheim A.s

Møbelfabrikk

NESTTUN pr. Bergen

For bøker

Gjertsen

i Småstrandgaten

STØTT DØVESAKEN!

Superb

Confectionsfabriken A.s

MOLDE

Jacob Odland S. S.

SKIPSREDERI

Telefon 1316

HAUGESUND

Sør-Trøndelag Tømmersalgslag

Omsetning av tømmer, trelast og ved

Heimdal Trelastlager A/L

Lager av høvlede og uhøvlede materialer

Felles kontor: Søndregt. 15 (Forretningsbankens gård)

Telefon 29 140 — Trondheim

Borgund Sparebank

ALESUND

Egen formue 1. jan. 1952 Kr. 1 750 000.—

Forvaltningskapital Kr. 32 000 000.—

Alminnelige sparebankforretninger